

PRE VAŠE ODVÁŽNE PODNIKATEĽSKÉ PLÁNY

Nové poistenie pre malých
a stredných podnikateľov
ProBiznis

NAŠE SLUŽBY
MÔŽETE VYUŽIŤ AJ
Z POHODLIA DOMOVA

www.kpas.sk | ekomfort.kpas.sk | Infolinka 0800 11 22 22

**KOMUNÁLNA
POISTOVŇA**
VIENNA INSURANCE GROUP

Pre všetko, na čom záleží

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 6 / Ročník XVIII. • Jún 2025

Veľká cena SOPK pre PPA Controll

Slovenská obchodná a priemyselná komora vyhlásila výsledky 22. ročníka súťaže Veľká cena SOPK za uplatňovanie etických princípov v podnikaní. Za rok 2024 získal toto významné ocenenie člen našej komory, spoločnosť PPA Controll, a.s. Z rúk predsedu SOPK Petra Mihóka prevzal cenu Ing. Erik Vicena, zástupca GR PPA Controll, a.s.

pokračovanie na 4. strane

Schválili projekty na obnovu budov

Rada partnerstva Bratislavského kraja na 13. zasadnutí schválila 31 projektových zámerov zameraných na znižovanie energetickej náročnosti verejných budov v mestách a obciach. Podpora projektov je v rámci Programu Slovensko a celková výška

schválených investícií dosahuje takmer 40 miliónov eur. Zasadnutie Rady partnerstva sa nieslo v duchu udržateľnosti a efektívneho hospodárenia s energiami. Financované

pokračovanie na strane 2

Po chladnom máji, nielen čo sa týka počasia, prichádza konečne viac slnka. Aspoň toto nám pridá trochu na dobrej nála-de. Čo sa udeje v politike, či už doma alebo v zahraničí, je ťažko predvídateľné. Už vieme výsledky volieb u našich severných susedov, nedávno sme evidovali výsledky volieb v Rumunsku, či Nemecku. Bez ohľadu na výsledky môžeme konštatovať jedno. Spoločnosť v jednotlivých krajinách je rozdelená. A platí to takmer vo všetkých členských krajinách EÚ. Čím to je, že ľudia žijúci v jednej krajine majú také rozdielne názory a vyznávajú iné životné postoje a princípy? V takejto atmosfére je veľmi zložitá sa orientovať. Ešteže podnikanie v zásade nepozná politiku ako takú, ale samozrejme, tá má na podnikanie značný vplyv. To vie dobre každý, kto podniká. U nás je dialóg s vládou síce otvorený, ale presadzovanie rozumných pravidiel už je ťažšie. Vyplývalo to aj z účasti predsedu vlády Róberta Fica na zhromaždení delegátov komory uprostred mája. Hľadanie rovnováhy medzi povestným vlkom a baranom je veľmi zložitá. A to nás čaká ešte ďalší konsolidačný balíček na rok 2026, ktorý sa teraz pripravuje a nikto nevie, čo všetko prinesie. Dôležité bude zotrvať v diskusii s vládou a poslancami a neúnnavne im predkladať analýzy, argumenty a podnety, ako čo najvyváženejšie zabezpečiť hospodárske ciele vlády pri zachovaní motivačných podmienok na podnikanie.

www.basopk.sk

EDITORIÁL

Juraj Majtán
Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

TÉMA ČÍSLA

**Doprava
a logistika**

OBSAH

- 7** Inovácie pre budúcnosť
- 8** Počet cestujúcich opäť rastie
- 10** Bez mostov to nepôjde
- 11** Nielen osobným autám chýbajú nabíjačky
- 16** Podnikateľský servis

dokončenie zo strany 1

projekty prispievajú nielen k zníženiu prevádzkových nákladov verejných budov, ale aj k zlepšeniu komfortu ich užívateľov a zníženiu ekologickej stopy samospráv.

„Energetické úspory vo verejných budovách nie sú len trendom, ale nevyhnutnosťou. Zvyšujúca sa cena energií, potreba modernizácie a najmä náš záväzok k ochrane životného prostredia nás motivujú k podpore projektov, ktoré majú reálny dopad na každodenný život obyvateľov. Schválené projekty prinesú úsporu energie, zlepšenie technického stavu objektov a zároveň prispievajú k znižovaniu emisií,“ uviedol predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba.

Kam pôjdu investície?

Podporené projektové zámery zahŕňajú rekonštrukcie a zateplovanie budov materských, základných a stredných škôl, zariadení sociálnej starostlivosti, miestnych úradov a iných verejných budov. Aktivity v projektoch sú zamerané na obnovu a zateplenie fasád a striech budov, modernizáciu osvetlenia, výmenu okien a dverí, inštaláciu inteligentných energetických systémov, ale aj zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie ako sú solárne panely či tepelné čerpadlá.

V rámci aktivít Bratislavského samosprávneho kraja pôjde 3 475 000 eur na projekt Nízkoenergetická, uhlíkovu neutrálna a klimaticky odolná zóna Pankúchova (z rozpočtu Petržalky ďalších 4 150 000 €). Na hĺbkovú obnovu budovy CSS Pod Karpatmi vyčlenili 3 244 000 eur, pre budovy CSS prof. Karola Matulaya je určená suma 3 589 000 eur a pre hĺbkovú obnovu budovy DSS Kampino 1 712 500 eur. Kraj okrem toho dostane štvrt milióna na fotovoltaické zdroje pre vybrané objekty.

Významné sumy sú určité aj pre jednotlivé okresy BSK, ktoré sú nasmerované predovšetkým do obnovy školských budov, športových a kultúrnych a spoločenských zariadení.

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník XVIII, číslo 6/2025

Registračné číslo: MK SR: EV 23/08

ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008

Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK

Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava

IČO: 30 842 654

Tel.: 02 / 4829 1257

e-mail: mzervan@googlemail.com

Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937

Grafická úprava: MSG Design s.r.o.

Obchodné misie EU Business Hub do Japonska

Program **EU Business Hub** vyberie a podporí až 50 európskych MSP a start-upov v sektore obnoviteľných zdrojov energie, aby sa zúčastnili **od 15. do 19. septembra 2025** na podujatí **Smart Energy Week Autumn 2025** v Japonsku,

ktoré sa bude konať na výstavisku Makuhari Messe.

Táto obchodná misia predstavuje jedinečnú príležitosť pre európske MSP

a start-upy na rozšírenie ich internacionalizačného úsilia. Počas misie budú mať spoločnosti možnosť nadviazať cenné kontakty s miestnymi firmami, prezentovať svoje riešenia v spoločnom európskom stánku, budovať dlhodobé vzťahy s japonskými podnikmi a objavovať nové obchodné príležitosti.

Viac informácií nájdete na stránke:

<https://eubusinesshub.eu/en/missions-catalogue/eu-business-hub-smart-energy-week-autumn-2025>

Semicon Japan 2025

Podnikateľská misia **EU Business Hub @ Semicon Japan 2025**, ktorá sa uskutoční v termíne **15. – 19. decembra 2025**, je vašou vstupenkou do sveta inovácií v Japonsku. Vybraní účastníci veľtrhu **Semicon Japan** budú aktérmi prestížneho podujatia, ktoré spája dodávateľský reťazec výroby polovodičov (zimné vydanie v roku 2024 navštívilo viac ako 103 000 účastníkov).

Trojdnňová výstava v termíne predstavuje vynikajúcu príležitosť nadviazať kontakty s japonskými obchodnými partnermi. Mnohé japonské korporácie vysielajú na veľtrh svoje delegácie a prezentujú sa prostredníctvom vlastných stánkov.

Viac informácií nájdete na stránke:

<https://eubusinesshub.eu/en/missions-catalogue/eu-business-hub-semicon-japan-2025>

Termín na podanie prihlášky: 12. september 2025

Semiconductors Korea 2026

Podnikateľská misia **Semiconductors Korea 2026** sa uskutoční v termíne **9. – 13. februára 2026** v Kórejskej republike. Aj na nej vďaka iniciatíve **Semiconductors Korea 2026** bude mať 50 európskych MSP, vrátane startupov, možnosť navštíviť Kórejskú republiku a rozšíriť medzinárodnú spoluprácu v oblasti polovodičov. Táto podnikateľská misia predstavuje jedinečnú príležitosť pre malé a stredné podniky z EÚ nadviazať hodnotné kontakty, prezentovať svoje riešenia, vybudovať dlhodobé vzťahy s kórejskými firmami a spoločne objavovať nové obchodné príležitosti. EU Business Hub poskytuje firmám prehľad o trhu, služby zamerané na prepojenie partnerov, finančnú podporu a prispôbené poradenstvo.

Termín na podanie prihlášky: 12. september 2025

Viac informácií nájdete na stránke:

<https://eubusinesshub.eu/en/missions-catalogue/semiconductors-korea-2026>

Taliansko

Taliansko, ako tretia najväčšia ekonomika eurozóny, predstavuje pre slovenských podnikateľov atraktívnu destináciu na rozšírenie svojich obchodných aktivít. Jeho silné priemyselné zázemie, strategická poloha a členstvo v Európskej únii vytvárajú priaznivé podmienky pre B2B spoluprácu.

Ekonomické prostredie a obchodné príležitosti

Talianska ekonomika vykazuje známky stability a rastu. V roku 2023 dosiahol zahraničný obchod medzi Slovenskom a Talianskom celkový obrat približne 9 miliárd eur. Z toho slovenský export do Talianska predstavoval viac ako 5 miliárd eur, zatiaľ čo dovoz z Talianska dosiahol približne 4 miliardy eur. Týmto výsledkom sa Taliansko zaradilo medzi siedmich najväčších obchodných partnerov Slovenska.

V roku 2024 zaznamenal taliansky export do Slovenska mierny pokles oproti roku 2023. Naopak, slovenský export do Talianska znamenal mierny nárast, celkový obchodný obrat medzi týmito dvoma krajinami sa ale udržal na stabilnej úrovni. Hlavnými exportnými artiklami zo Slovenska do Talianska boli v roku 2024 automobily a ich súčiastky, stroje a mechanické zariadenia, ako aj elektronika. Z Talianska dovážalo Slovensko najmä stroje, elektronické zariadenia, výrobky z kovov a chemikálie. Obchodná bilancia medzi Slovenskom a Talianskom zostala v roku 2024 pre Slovensko pozitívna. Tento trend prispel k celkovému prebytku zahraničného obchodu Slovenska, ktorý v roku 2024 dosiahol približne 3,1 miliardy eur.

Vo februári 2025 dosiahla krajina obchodný prebytok, pričom export medziročne vzrás-

tol o 3,5 %, čo naznačuje silný dopyt po tovaroch a službách. Miera inflácie sa mierne zvýšila na 1,7 %, čo však stále zostáva pod cieľom Európskej centrálnej banky. Podľa prognóz Európskej komisie sa očakáva rast HDP o 0,7 % v roku 2025 a 0,9 % v roku 2026, podporovaný najmä domácim dopytom a investíciami súvisiacimi s fondom obnovy EÚ. Inflácia by mala zostať pod 2 %, čo naznačuje stabilné cenové prostredie. Tieto ukazovatele poukazujú na stabilné ekonomické prostredie, ktoré je priaznivé pre zahraničných investorov a obchodných partnerov.

Podmienky pre podnikanie

Slovenské firmy môžu v Taliansku pôsobiť prostredníctvom rôznych právnych foriem, ako sú spoločnosti s ručením obmedzeným (S.r.l.), akciové spoločnosti (S.p.A.) alebo prostredníctvom pobočiek. Založenie spoločnosti zahŕňa kroky ako registrácia v obchodnom registri, získanie daňového identifikačného čísla a otvorenie bankového účtu. Pre firmy, ktoré chcú otestovať taliansky trh bez zakladania pobočky, existuje možnosť dočasného poskytovania služieb. Taktiež je možné zriadiť reprezentatívnu kanceláriu, ktorá nie je samostatnou právnickou osobou a nesmie vykonávať obchodné aktivity, ale slúži na prieskum trhu a prípravu budúcej expanzie.

Daňové aspekty

Taliansko a Slovensko majú uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, ktorá je účinná od 1. januára 2019. Táto zmluva zabezpečuje, že príjmy slovenských firiem nebudú zdanené dvakrát. Slovenskí podnikatelia by však mali byť oboznámení s talianskym daňovým systémom a prípadne

vyhľadať odborné poradenstvo, aby zabezpečili súlad s miestnymi predpismi.

Podpora a spolupráca

Slovenské a talianske inštitúcie aktívne podporujú bilaterálnu spoluprácu. Ministerka hospodárstva Denisa Saková počas návštevy Talianska v roku 2025 zdôraznila záujem o prehĺbenie obchodných vzťahov a identifikáciu nových oblastí spolupráce, vrátane výmeny firiem a technologických partnerstiev. Takéto iniciatívy vytvárajú príležitosti pre slovenské firmy na vstup na taliansky trh a nadviazanie strategických partnerstiev. Spolupráca s talianskymi partnermi môže byť pre slovenských podnikateľov veľkou príležitosťou, no zároveň si vyžaduje dôkladnú prípravu a pochopenie miestneho obchodného prostredia. Kľúčovým faktorom úspechu je budovanie dôvery a osobných vzťahov, keďže talianska obchodná kultúra kladie veľký dôraz na medziľudské vzťahy. Taliansko ponúka slovenským podnikateľom stabilné a perspektívne prostredie pre rozšírenie ich obchodných aktivít. S jeho silnou ekonomikou, priaznivými podmienkami pre podnikanie a aktívnou podporou bilaterálnych vzťahov predstavuje ideálneho partnera pre B2B spoluprácu. Slovenské firmy, ktoré sú pripravené investovať čas a prostriedky do budovania vzťahov a prispôbiť sa miestnym špecifikám, môžu v Taliansku nájsť nové trhy a príležitosti na rast.

Talianske veľvyslanectvo v Bratislave:

Adresa: Palisády 49, 811 06, Bratislava

Telefón: +421 2 5980 0011

E-mail: amb.bratislava@esteri.it

Webová stránka: ambbratislava.esteri.it/sk

Telefón pre núdzové prípady:

+421 903 422 085

Speed Business Meeting

V priestoroch hotela Lindner Hotel Gallery Central sa v polovici mája uskutočnilo podujatie Speed Business Meeting, ktoré spojilo takmer 70 firiem zo Slovenska aj zahraničia s cieľom nadviazať nové obchodné kontakty a vytvoriť priestor pre spoluprácu naprieč rôznymi sektormi.

Podujatie organizovalo združenie ChamCham, ktoré spája desať bilaterálnych obchodných komôr pôsobiach na Slovensku, v spolupráci s Bratislavskou regionálnou komorou SOPK. Vďaka tejto spolupráci sa na jednom mieste stretli podnikatelia z rôznych krajín a oblastí podnikania.

Dynamické stretnutia s jasným cieľom

Formát podujatia bol postavený na tzv. „business speed datingu“, počas ktorého mali účastníci možnosť absolvovať 10 individuálnych stretnutí v trvaní 10 minút. Každý účastník mal priestor na krátku prezentáciu svojej spoločnosti a diskusiu o možnostiach spolupráce. Po formálnej časti nasledovalo občerstvenie a voľný networking, ktorý účastníci využili na prehĺbenie nadviazaných kontaktov.

„Speed Business Meeting je jedinečnou platformou, ktorá umožňuje firmám efektívne predstaviť svoje služby a zároveň získať nové inšpirácie či partnerov. Účasť takmer 70 spoločností len po-

tvrdzuje dôležitosť a atraktívnosť tohto formátu,“ uviedol jeden z organizátorov.

Spolupráca naprieč hranicami

Vďaka zastúpeniu členov z komôr ako Taliansko-slovenská obchodná komora, Americká obchodná komora v SR, Francúzsko-slovenská obchodná komora a ďalších, sa podujatie nieslo v medzinárodnom duchu. Hlavným komunikačným jazykom bola angličtina, čo otvorilo dvere aj firmám s ambíciou pôsobiť mimo slovenského trhu. ●

▣ Seminár k novému stavebnému zákonu

BRK SOPK pripravila na 5 júna od 10:00 – 15:00 seminár, na ktorom Mgr. Ivan Poruban predstaví zmeny nového stavebného zákona č. 25/2025 Z.z. Reč bude o spojení a dĺžke konaní, zlúčení častí stavieb, zrušení možnosti opätovného vyjadrovania sa, či fikcii súhlasu. Účastníci sa dozvedia aj o stavbách, ktoré netreba ohlasovať, ale aj o čiernych stavbách.

Podujatie bude v zasadačke Bratislavskej regionálnej komory SOPK, Jašíkova 6, Ružinov, Bratislava.

Registrovať sa môžete TU

▣ Inovačná polhodinka

Pri ďalšej inovačnej polhodinke, teraz na tému digitalizácia MSP sa stretneme 16. júna, 9:00 – 10:00 opäť online cez ZOOM.

Lektor poradí, ako na získanie finančnej podpory pri digitálnej transformácii procesov a riadenia a priblíži edukáciu a poradenstvo v oblasti digitalizácie.

Prihlásiť sa môžete cez tento [link](#).

▣ Stretnutie podnikateľov BRK

Stretnutie podnikateľov BRK, tohto roku už 17. ročník, bude 18. júna 2025 o 15,00 hod. v EXPO klube Incheba a pozvánky naň sa už rozosiľajú. Prilákať záujem má aj hlavná téma stretnutia, ktorou je kybernetická bezpečnosť.

Súčasťou spoločenského stretnutia bude aj prezentácia najnovších modelov elektrických automobilov VOLVO aj s možnosťou skúšobných jász, ochutnávka vín a samozrejme niečo dobré na zahryznutie.

dokončenie zo strany 1

▣ Velká cena SOPK pre PPA Controll

Pri tejto príležitosti sa Bystrík Berthoty, generálny riaditeľ PPA Controll, a.s. vyjadril: „Uspieť v súčasnosti nie je jednoduché, preto sme niekedy svedkami toho, že niektoré obchody nie sú úplne korektné. Pokles morálky, zvýšená agresivita, neúcta, pomýlené hodnoty a odmietanie inakosti je dnes hlbším problémom celej našej spoločnosti. My sa držíme starého známeho – s poctivosťou najďalej zájdeš. Snažíme sa robiť obchody, ktoré vytvárajú dlhodobé partnerstvá nielen s našimi zákazníkmi, ale aj s dodávateľmi. Pokračujúci obchod je pre nás veľmi cenný, to sa nedá dosiahnuť bez dôvery,“ konštatoval. „Zvyšovanie administratívneho a daňovo-odvodového zaťaženia podnikateľov nie je dobrým smerom, deformuje podnikateľské prostredie a nie je dobrým signálom ani pre zahraničných investorov,“ hovorí ďalej generálny riaditeľ. „Popri tomto za najväčšie problémy, ktorým budeme musieť čeliť, považujem odchod mladých a šikovných ľudí do zahraničia a dnes už v podstate trvalý a bohužiaľ neriešený problém s nedostatkom pracovnej sily.“

LÍDER V OBLASTI ZODPOVEDNÉHO ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA!

- Dôveruje nám viac ako 8 500 spokojných klientov.
- Financujeme triedený zber pre obyvateľov Bratislavy a ďalších takmer 1 000 samospráv.
- Náš tím expertov sa stará o vaše zákonné povinnosti v odpadovom hospodárstve.

Ako najväčšia organizácia zodpovednosti výrobcov (OZV) na Slovensku pomáhame firmám plniť ich zákonné povinnosti a zabezpečujeme efektívny systém triedenia a recyklácie odpadu. Ak potrebujete poradiť, využite možnosť bezplatnej konzultácie s naším tímom. Registrovať sa môžete jednoducho prostredníctvom QR kódu.

Viac informácií na naturpack.sk/bezplatna-konzultacia/

Portál VEDA NA DOSAH oslavuje 10. výročie

V máji si popularizačný portál VEDA NA DOSAH pripomenul 10 rokov od svojho vzniku. Verejnosti prináša overené a dôveryhodné informácie z oblasti vedy a techniky na Slovensku aj vo svete už od roku 2015. Deň desiatich narodenín pripadol na 3. máj, kedy si zároveň pripomíname aj Svetový deň slobody tlače.

Vedecko-technický rozvoj a prístup k informáciám sú základnými piliermi modernej a demokratickej spoločnosti. Rovnako, ako sa prostredníctvom slobodnej tlače dozvedáme o diani vo svete, prináša portál VEDA NA DOSAH informácie zo sveta vedy a výskumu. Ako dôveryhodný zdroj podložených informácií prispieva k lepšej orientácii v dnešnom rýchlo sa meniacom svete, v ktorom veda a technický pokrok napredujú veľkou rýchlosťou.

Popularizátor vedy a techniky

Vedecko-popularizačný web VEDA NA DOSAH je neoddeliteľnou súčasťou popularizačných aktivít Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky na Slovensku pri CVTI SR. Je určený všetkým, ktorí sa chcú dozvedieť dôveryhodné a overené informácie zo sveta vedy a techniky, a to bez ohľadu na vek, dosiahnuté vzdelanie či pracovné zaradenie.

„Vzdelávanie je kľúčom k slobodnej a informovanej spoločnosti. Presne tento cieľ sleduje aj portál VEDA NA DOSAH. Ponúka vstup do fascinujúceho sveta vedy a techniky – sprostredkúva podložené informácie, vzdeláva a podnecuje k zamysleniu. Zároveň sa snaží motivovať mladých ľudí k štúdiu prírodných a technických odborov a ukázať im, že kariéra vo vede je nielen zaujímavá, ale aj zmysluplná,“ vysvetlil Róbert Gálik, generálny riaditeľ CVTI SR.

Vyššie milióna čitateľov

Počas desiatich rokov svojej existencie si portál získal verných čitateľov z radov laickej i odbornej verejnosti. V roku 2023 dosiahol milník v návštevnosti, ktorá prekročila milión čitateľov, a jeho čítanosť rástla aj v nasledujúcich rokoch.

Portál VEDA NA DOSAH vznikol ako logické vyústenie národného projektu Popularizácia vedy a techniky na Slovensku (PopVaT) v roku 2015, ktorého cieľom bolo zlepšiť vnímanie a postavenie vedy v spoločnosti prostredníctvom popularizácie vedy a techniky smerom k širšej verejnosti, vrátane dospelujúcej mládeže. Cieľom projektu bolo vytvorenie platformy, ktorá by bola dôveryhodným zdrojom informácií o vede a technike a na jednom mieste sústreďovala novinky z oblasti vedecko-technických pokrokov, informácie o najnovších vedeckých výskumoch na poli slovenskej vedy, vyzdvihla slovenské vedecké osobnosti, ukázala, na čom pracujú, a spropagovala zaujímavé a relevantné podujatia.

Do podoby, v akej funguje dnes, sa portál pretransformoval v roku 2021. V súčasnosti vychádzajú štyri články denne. Tematicky sú radené do štyroch kategórií: Príroda, Technika, Zdravie a Ľudia. Čitatelia tu nájdu aj sekciu **Podujatia**, ktorá prináša prehľad o rôznych podujatiach, konferenciách, prednáškach, workshopoch a iných akciách s vedeckou tematikou, ale aj zábavné kvízy a videá.

Novinka k výročiu

V lete 2021 spustilo CVTI SR podcast **VEDA NA DOSAH**, ktorý prináša zaujímavé rozhovory so slovenskými vedkýňami a vedcami o aktuálnych témach z oblasti ich výskumu. Portál postupne rozširuje obsah o interaktívnu mapu **Kam za vedou** prinášajúcu prehľad o centrách vedy, hvezdárňach, botanických záhradách, SmartLaboch a vybraných múzeách na Slovensku.

„Pri príležitosti 10. výročia portálu VEDA NA DOSAH spúšťame samostatnú rubriku - **Register vedcov**. Ide o databázu prvých sto slovenských vedcov, ktorí sa zúčastnili alebo participujú na popularizačných aktivitách CVTI SR. Cieľom je ponúknuť laickej aj odbornej verejnosti prehľadným spôsobom zoznam významných osobností slovenskej vedy a poskytnúť základné informácie týkajúce sa ich zamerania a pôsobenia. Stránka umožní zobrazenie vedcov a vedkýň podľa abecedného zoznamu, oblasti výskumu a vedeckej disciplíny. Do registra vedcov sa môžu prihlásiť aj ďalší slovenskí vedci, ktorí prejavia záujem šíriť výsledky svojej výskumnej práce prostredníctvom popularizačného webu VEDA NA DOSAH.“ doplnila Štefánia Bartošová, riaditeľka Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti. cvti •

Inovácie pre budúcnosť

Na medzinárodnej logistickej konferencii SpeedCHAIN Slovakia 2025, ktorá bola v máji na Zochovej chate pri Bratislave, sa odborníci z logistických, developerských a dopravných spoločností zhodli, že pociťujú verejný tlak na udržateľnosť, no zákazníci nie sú ochotní tieto zmeny financovať.

Začarovaný kruh

Ochota firiem investovať do zelených technológií v skladoch, akými sú napríklad fotovoltaika, tepelné čerpadlá či LED osvetlenie je nízka. „Firmy síce požadujú čistejšie technológie a obnoviteľné zdroje energie v budovách, no nie sú ochotní za ne platiť. V praxi sa tak točíme v začarovanom kruhu. Ekologické riešenia sú spravidla drahšie, pretože sú technologicky vyspelejšie a to je realita,“ vysvetľuje Jakub Pelikán z Mountpark Central Europe.

Zavádzanie udržateľných riešení zvyšuje náklady, avšak vo väčšine prípadov sa nejedná o astronomické sumy. „Pre podniky to môže znamenať zvýšenie nájomného o 2,5 %, čo pri veľkých skladových objektoch predstavuje relatívne zanedbateľný nárast,“ uviedol Ivan Pastier z Panattoni Slovakia.

Záleží aj na konkrétnom sektore. Kateřina Kačírková z MD logistika dodala, že pri nízkomaržových sektoroch ako potravinárstvo je investícia do zelenej logistiky často nereálna: I zdôraznila Kačírková.

Záujem o udržateľné riešenia je na Slovensku nižší ako v Česku. „Len 12 % slovenských firiem by si bolo ochotných priplatiť za ekologické riešenia budov, ako sú solárne panely alebo tepelné čerpadlá. V Česku je to 17 %,“ uviedol Kristián Hajdu z Raben Logistics Slovakia.

Intermodálna doprava

Intermodálna doprava je síce ekologickejšia, no jej spoľahlivosť a rýchlosť zatiaľ nedosahujú očakávania a to ako v prípade námornej, tak aj železničnej dopravy. „Námorný prístav je závislý od situácií na mori, veľkým problémom je nespoľahlivosť, sme pod 50 %,“ konštatoval Vladimír Doboš z Hafen Hamburg.

Spolu s Martinom Nováčkom z MSC CZECH REPUBLIC sa zhodli, že dôvodom nespoľahlivosti na mori je predovšetkým geopolitická situácia. „Lodné spoločnosti aj terminály sa snažia situáciu zlepšovať, a to najmä efektívnejšou výmenou dát a informácií,“ konštatuje Nováček. „Na druhej strane je problém aj v železničnej infraštruktúre, do ktorej sa dlhé roky neinvestovalo – v Česku, na Slovensku aj v Nemecku,“ pokračuje Doboš z Hafen Hamburg.

Kristián Hajdu upozornil, že intermodálna preprava nie je vhodná najmä pri krátkych vzdialenostiach. „Využitie železničnej dopravy napríklad medzi Slovenskom a Českom nedáva zmysel. Tovar vieme doručiť kamiónom do 24 hodín, zatiaľ čo železničnou dopravou by to trvalo 2 až 4 dni. Pokiaľ by zmluva nevyžadovala dodanie na druhý deň, tak z ekologického pohľadu by to dávalo význam. Pri aktuálnej situácii na trhu, kedy je rýchlosť rozhodujúca obzvlášť

u kratších vzdialeností si to však neviem predstaviť,“ dodal Hajdu.

Situáciu komentoval na konferencii aj prevádzkový riaditeľ Central Europe Railway Adrián Halay, ktorý zdôraznil aj nákladový faktor. „Často nás nahrádzajú kamiónovou prepravou, pretože rozhodujúcim faktorom je cena, nie ekologický aspekt,“ podotkol Halay.

Prichádzajú inovácie

Napriek cenovému tlaku prichádzajú inovácie, ktoré menia charakter logistiky. „V rámci takzvaných value added services, vieme zabezpečiť napríklad štítkovanie, olepovanie či balenie viacerých produktov do jedného balenia. Tieto procesy máme štandardne automatizované a vykonáva ich stroj,“ opísal Kristián Hajdu.

Lukáš Hronek z KUKA Robotics predstavil autonómne roboty, ktoré už dnes pracujú v skladoch: „Robot s LIDARom sa orientuje samostatne, nepotrebuje navádzanie. Najväčší z nich unesie 3 000 kg. To je dvakrát viac, ako prepravuje ručne človek na štandardnom paletovom vozíku,“ dodal Hronek. V námorných prístavoch ide vývoj ešte ďalej. Adéla Kurečková z Baltic Hub predpovedá, že za 20 rokov v prístave nebude potrebný ani jeden človek. „Všetko bude riadené z kancelárie. Už dnes používame poloautomatické žeriavy, ktoré ovládajú operátori z kancelárie,“ priblížila Kurečková. Vladimír Doboš z Hafen Hamburg dodáva, že už dnes majú plne automatizovaný terminál, kde je prekládka z lode na vlak úplne bez ľudskej prítomnosti. „Jeden gamechanger neexistuje, je to o desiatkach faktorov naraz,“ uzavrel Doboš.

Počet cestujúcich opäť rastie

V rámci osobnej dopravy sa počas roku 2024 prepravilo viac ako 712 miliónov cestujúcich, medziročne ich počet stúpol o 3,9 %. Dynamickejšie vzrástol počet cestujúcich v cestnej doprave, o 2,3 %, železnicou sa odviezol približne rovnaký počet osôb (nárast o 0,5 %) ako v roku 2023. Informoval o tom Štatistický úrad (ŠÚ) SR.

Lepšie ako pred pandemiou

Aktuálne počty cestujúcich prvýkrát prekonal aj predpandemické hodnoty z roku 2019 v súhrne za všetky druhy dopravy takmer o 11 miliónov (+1,5 %) cestujúcich. Tento pozitívny vývoj bol dôsledkom rastu počtu cestujúcich v cestnej doprave a MHD. Počet ciest realizovaných po železnici bol stále o 10 % nižší ako v roku 2019.

Výkony, ktoré zohľadňujú aj prepravnú vzdialenosť medziročne vzrástli o 11,5 % na 10,8 miliardy osobokilometrov. Aktuálna dĺžka ciest zaostáva za hodnotami z roku 2019 o 1,4 %. Jedna cesta verejnou osobnou dopravou v roku 2024 merala v priemere 15,2 kilometra.

Celkový nárast najazdených osobokilometrov bol dôsledkom pozitívneho vývoja výlučne v MHD. V prímestskej či diaľkovej autobusovej, ako aj v železničnej doprave, dosiahla celková dĺžka ciest o 10 % vyššie hodnoty ako pred covidom (v roku 2019).

Nákladná doprava stagnuje

Ukazovatele nákladnej dopravy počas roka 2024 potvrdili pokračujúcu stagnáciu objemov prepravených tovarov. V súhrne sa za rok prepravilo takmer 212 miliónov ton tovaru, čo bolo medziročne menej o 3,7 %. Ovplyvnil ho najmä pokles prepraveného tovaru v cestnej neverejnej doprave, ktorú realizujú nedopravné podniky ako vedľajšiu časť svojho podnikania.

Aktuálne objemy boli súčasne bez mála o štvrtinu nižšie ako realita v roku 2019. Celkovo 70 % objemov tovarov sa prepravilo

po ceste a približne 18 % po železnici.

Výkony v tonokilometroch zohľadňujúce prepravnú vzdialenosť sa v nákladnej doprave medziročne zvýšili o 11 %, stále však ostali v miernom zaostávaní za hodnotami z roku 2019.

Rozhodujúca zložka odvetvia - cestná doprava, si v porovnaní s rokom 2023 mierne pohoršila. Dopravnými prostriedkami sa po cestách medziročne síce previezlo o 4,7 % menej tovaru, avšak výkony po započítaní prepravných vzdialeností medziročne stúpili dvojciferné, o 14,3 %. Naproti tomu viac tovaru sa prepravilo nákladnou železničnou dopravou, objem prepraveného tovaru sa medziročne zvýšil o 2 %. Výkony v tonokilometroch sa zvýšili o 1,4 %.

Úspešný záver roka

Počas 4. štvrťroku 2024 počet cestujúcich vo verejnej osobnej doprave medziročne vzrástol o 2,4 %, autobusmi, vlakmi a MHD sa previezlo celkovo takmer 185 miliónov cestujúcich. Informoval o tom Štatistický úrad (ŠÚ) SR.

Celkový pozitívny výsledok ovplyvnil najmä prírastok cestujúcich v MHD o takmer 7 % a v železničnej doprave o viac ako 2 %. Prímestská a diaľková cestná doprava zaznamenala viac ako 15-percentný prepád cestujúcich. Dlhodobu platí, že takmer 90 % cestujúcich vo verejnej doprave cestuje autobusovou a ostatnou dopravou.

Výkony osobnej dopravy, ktoré zohľadňujú aj dĺžku ciest, boli v 4. štvrťroku medziročne vyššie o 14,6 %.

Prepravuje sa menej tovaru

Objem nákladnej prepravy vo 4. štvrťroku roku 2024 medziročne klesol o 7,7 %. Pokles bol výsledkom nižších objemov v cestnej doprave. Táto podielovo najvýznamnejšia zložka klesla už tretí štvrťrok po sebe, medziročne o 11,6 %.

Po dlhšom období rastov zaznamenala pokles aj železničná doprava, v 4. štvrťroku sa medziročne prepravil o 1,6 % menší objem tovaru. Výkony v nákladnej doprave zohľadňujúce aj prepravnú vzdialenosť medziročne stúpili o 8,4 %.

Tento rok zatiaľ bez zmien

Nastúpený trend pokračoval aj v tomto roku. Objem tovaru prepraveného v rámci nákladnej prepravy v SR počas prvého štvrťroku 2025 dosiahol 44,9 milióna ton, čo je medziročný pokles o 10,5 %. Výsledok odvetvia ovplyvnili najmä pokles prepraveného tovaru v cestnej doprave o 4 % a tiež zníženie prepraveného tovaru v železničnej nákladnej doprave o 13,4 %. Počty prepravených cestujúcich v osobnej doprave medziročne vzrástli o 4 %. Výkony v nákladnej doprave, ktoré zohľadňujúce aj prepravnú vzdialenosť, v 1. štvrťroku 2025 klesli o 9,7 % na 9,4 miliardy tonokilometrov (tkm). Nižšie medziročné hodnoty boli ovplyvnené najmä poklesom tonokilometrov v cestnej doprave o 8,2 %. Pokles tonokilometrov zaznamenala aj železničná doprava po dvoch predošlých štvrťrokoch rastov, ich hodnota za 1. štvrťrok 2025 bola medziročne nižšia o 14,8 %.

MHD boduje

Počet cestujúcich v osobnej doprave v 1. štvrťroku 2025 medziročne vzrástol o 4 % a dosiahol 185,9 milióna prepravených osôb. Mestskou hromadnou dopravou sa prepravilo takmer 126 miliónov cestujúcich, čo je medziročný rast o 7,6 %. Oproti predpandemickým hodnotám z roka 2019 bol ich počet vyšší o viac ako 30 %. Zvýšenie počtu prepravených osôb zaznamenala aj železničná doprava. V 1. štvrťroku ju využilo 18,2 milióna ľudí, čo bolo medziročne viac o 5 %. Počet cestujúcich prepravených v prímestskej a diaľkovej doprave klesol o 15 % na 37,6 milióna cestujúcich. Aktuálne hodnoty boli len na úrovni 60 % z počtu cestujúcich, ktorí využívali cestnú prímestskú a diaľkovú dopravu v 1. štvrťroku 2019.

Prepojenie EÚ zostáva problémom

Polské predsedníctvo v Rade EÚ navrhuje, aby boli hlavné mestá členských štátov Európskej únie prepojené vysokorychlostnými železnicami.

Iniciatívu predstavil poľský minister infraštruktúry Dariusz Klimczak v stredu (29. 1.) na zasadnutí výboru Európskeho parlamentu pre dopravu v Bruseli. „Doprava nemá žiadne politické zafarbenie,“ povedal Klimczak novinárom po rokovaní.

Podľa ministra ide o prioritu, ktorú podporuje aj predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová a nový komisár pre dopravu Apostolos Tzitzikostas. „O tejto téme sa dnes diskutuje nielen v Poľsku, ale je to jedna z priorit, ktoré stanovila predsedníčka Európskej komisie,“ tvrdí poľský minister.

TEN-T brzdia financie

Poľský minister uznal, že náklady na takúto investíciu sú vysoké. „Dokončenie základnej a doplnkovej Transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) predstavuje viac ako 840 miliárd eur,“ povedal. Sieť TEN-T zahŕňa výstavbu desaťtisícov kilometrov ciest, riečnych ciest a železníc, stovky námorných a riečnych prístavov a stovky letísk. S vysokorychlostným železničným prepojením hlavných miest sa v jej verziách schválených v rokoch 1996 a 2004 nepočítalo.

Klimczak je však optimistický. „Ak budeme schopní financovať dokončenie siete TEN-T a zároveň priniesť nové nápady týkajúce sa prepojenia európskych hlavných miest vysokorychlostnými železnicami, znamená to, že Komisia plánuje nájsť tieto peniaze v novom finančnom rámci.“

Na Slovensku by podľa plánu TEN-T do roku 2030 mala byť vybudovaná diaľnica D1 po hranicu s Ukrajinou, dokončená diaľnica D3 či zrekonštruovaná železnica od Žiliny po Čiernu nad Tisou. Podľa ministerstva dopravy však Slovensko tieto projekty pravdepodobne do termínu dokončiť nestihne. ●

Prognózy s miernym optimizmom

Nárast nákladnej dopravy, pokles novej výstavby na historické minimum či väčšia konsolidácia, aj to sú globálne očakávania pre dodávateľský reťazec v roku 2025. Globálne trendy v dodávateľskom reťazci pre tento rok predpovedala spoločnosť Prologis Research.

Objem celosvetovej leteckej nákladnej dopravy vlani v septembri medziročne vzrástol o 9,4 %, pričom v niektorých mesiacoch minulého roka bol rast dvojnásobný, pripomenula spoločnosť. Spôsobil to najmä rýchly rast cezhraničného elektronického obchodu i pokračujúce zmeny v medzinárodnom dodávateľskom reťazci vrátane pretrvávajúcej výziev v námornej preprave. Podobný trend očakávajú odborníci aj v tomto roku. Developeri sa podľa spoločnosti prispôbia tomuto trendu a budú ponúkať sklady v blízkosti letísk.

Menej centier, viac prepravy

Spoločnosť odhaduje, že globálna logistická výstavba zostane o 15 % pod historickými úrovňami, avšak kľúčové faktory ostanú stabilné. V Európe sa očakáva mierny pokles cien stavebných materiálov, čo by malo prispieť k zlepšeniu nákladovej efektívnosti výstavby a následne k zvýšeniu marží developerov.

„V prostredí nižšej stavebnej aktivity bude kvalitná správa aktív zohrávať väčšiu úlohu ako kedykoľvek predtým. Zabezpečí, že existujúce portfólio logistických areálov zostane vo výbornom stave a zákazníci budú môcť pracovať čo najefektívnejšie,“ zhodnotil vedúci oddelenia správy aktív pre strednú Európu spoločnosti Prologis Martin Baláž.

Konsolidácia v doprave

V tomto roku sa takisto očakáva zrýchlenie konsolidácie v nákladnej doprave. Podľa spoločnosti sa aktivity v oblasti fúzií a akvizícií zintenzívnia, čo podporí ďalšie investície do technológií a rozvoja v nákladnej doprave. Odvetvie sa bude konsolidovať, pričom podľa Prologis budú mať väčšie spoločnosti lepšie predpoklady na to, aby čelili budúcim výzvam. Pokračovať budú aj investície do technológií, v rámci EÚ sa bude klásť dôraz na udržateľné technológie.

„Nákladná doprava, rovnako ako všetky ostatné odvetvia v EÚ, bude musieť investovať do udržateľných riešení. Budú k tomu viesť regulačné požiadavky vrátane najnovšieho nariadenia o ESG, ako aj očakávania zákazníkov a investorov,“ pripomenul Baláž. ●

Bez mostov to nepôjde

Situácia so stavom mostov na cestách druhej a tretej triedy je kritická. V alarmujúcom technickom stave je viac ako 2000 mostov v správe vyšších územných celkov. Samosprávne kraje preto žiadajú vládu o urýchlené konanie a spoločné nájdenie riešenia obnovy dopravnej infraštruktúry, ktorú každodenne využívajú státisíce ľudí. Na tlačovej konferencii v Hnúšti, kde bola doprava obmedzená na dvoch mostoch, to uviedli predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ondrej Lunter a predseda Združenia Samosprávne kraje Slovenska (SK8) Jozef Viskupič.

Samosprávy na to nemajú

Mosty na cestách druhej a tretej triedy zveril štát do správy vyšších územných celkov pred takmer dvoma desaťročiami. Samosprávne kraje konštatujú, že štát pre ne nevytvoril finančný mechanizmus na údržbu a obnovu dopravnej infraštruktúry. V súčasnosti je v šiestom stupni, najhoršej kategórii, zaradených približne 600 mostov, ďalších 1400 je v kritickej piatej kategórii. Kraje, navyše, upozorňujú, že v dôsledku zásahov do rozpočtov samospráv či inflácii v uplynulých rokoch nemajú financie na ich obnovu.

„Viac ako 2000 mostov na celom Slovensku v správe samosprávnych krajov sú v stave, keď hrozí, že rádo vo týždňoch alebo mesiacoch budú musieť byť uzatvá-

rané. Dnes sme v takom stave, že nemáme finančné prostriedky na to, aby sme odvrátili túto kritickú situáciu,” skonštatoval O. Lunter s tým, že len v Banskobystrickom kraji bola doprava v ostatných týždňoch obmedzená alebo úplne vylúčená na šiestich mostoch.

Čakajú na postoj vlády

Samosprávne kraje plánujú v súvislosti s kritickou situáciou na cestách druhej a tretej triedy osloviť vládu, parlament i prezidenta s dvoma požiadavkami. Od štátu žiadajú predvídateľné financovanie na úrovni dvoch percent HDP. V rámci obnovy mostov očakávajú urýchlené konanie vlády a spoločné hľadanie riešenia. To vidia vo vytvorení špeciálneho rezervného fondu, z ktorého budú môcť na rekonštrukcie čerpať financie. Druhou možnosťou je mosty opravovať prostredníctvom takzvaných PPP projektov.

„Ak sa vláda nezačne prioritne venovať

tomuto problému, bez preháňania hrozí kolaps dopravnej infraštruktúry na celom Slovensku, pretože nie je v našich silách, aby sme tento problém odstránili,” vysvetlil predseda BBSK.

Problém sa týka všetkých

Predseda SK8 upozornil, že alarmujúca situácia so stavom mostov na cestách druhej a tretej triedy sa týka celej krajiny. „Veľká Lodina, Kremnička, Nitra, Hlohovec, Sereď, Holíč, Čierna Voda sú príklady z celého územia Slovenska. Z týchto lokalít vieme, že hovoríme nie o regionálnom, ale o probléme celoslovenskom. Situácia je veľmi alarmujúca na východe aj na západe. V pláne v Trnavskom kraji máme rekonštrukciu 13 mostov, ktoré musíme urobiť. Tie mosty sú často v takom stave, že ich stavíme nanovo. Musíme často mostnú konštrukciu zhodiť a postaviť novú,” skonštatoval Viskupič.

Zástupcovia SK8 na stav mostov upozornili symbolicky v meste Hnúšťa v okrese Rimavská Sobota, kde došlo za uplynulý mesiac k obmedzeniu dopravy na dvoch mostoch. „Hnúšťa so svojimi mestským časťami má 15 mostov a premostení. Z toho jeden je zhodený, jeden je obmedzený a jeden úplne uzavretý,” priblížil primátor mesta Martin Pliešovský s tým, že už dnes musia vodiči nákladnej dopravy využívať obchádzky dlhé viac ako 60 kilometrov.

Doprave chýbajú vodiči

Na Slovensku chýba vyše 16 000 profesionálnych vodičov. Ich nedostatok sa za posledné dva roky prehĺbil o 40 %. Dôvodom je starnutie vodičskej populácie a slabý záujem mladých ľudí o túto profesiu. Upozornilo na to Združenie cestných dopravcov SR Česmad Slovakia.

„Jedným z problémov je starnutie vodičskej populácie. Priemerný vek profesionálneho vodiča na Slovensku je už 50 rokov, pokým vodiči do 25 rokov tvoria len 5 % z celkového počtu profesionálnych vodičov. Trend signalizuje, že bez okamžitej podpory mladých vodičov a zlepšenia podmienok v sektore bude situácia eskalovať,” uviedol prezident Česmad Slovakia Pavol Piešťanský.

Združenie spresnilo, že vo februári 2023

na Slovensku chýbalo 11 691 vodičov nákladných áut a autobusov. Vlni vo februári to bolo 13 820 vodičov a v tomto roku chýba 16 434 profesionálnych vodičov.

„Je to približne taký počet pracovníkov, aký na Slovensku spolu zamestnávajú automobilky Volkswagen a Kia. Dokázate si predstaviť, že by tieto fabriky zo dňa na deň zavreli a všetci ich zamestnanci zmizli? Presne taká obrovská diera vzniká v cestnej doprave a podčiarkuje vážnosť situácie,” priblížil P. Piešťanský.

Nemá kto vozit'

Združenie Česmad pripomenulo, že cestná doprava je nevyhnutnou súčasťou fungovania ekonomiky. Zabezpečuje prepravu ľudí do škôl a zamestnania, ale aj nepre-

tržité zásobovanie podnikov, obchodov či zdravotníckych zariadení. Ak sa počty chýbajúcich vodičov nepodarí zvrátiť, podľa združenia dopravcov v blízkej budúcnosti hrozí, že nebude mať kto doviezť tovar do obchodov, prepraviť pacientov do nemocníc či zabezpečiť hromadnú dopravu.

Riešením by podľa Piešťanského mohla byť podpora prípravy mladých vodičov a prepojenie s praxou. Pomôcť by mohla aj úprava legislatívy, ktorá by uľahčila vstup mladých vodičov na trh. Zlepšiť by sa podľa neho mali i podmienky v sektore tak, aby sa vodičské povolanie stalo atraktívnejším. „Bez týchto krokov môže Slovensko v blízkej budúcnosti čeliť dopravnému kolapsu s vážnymi dôsledkami pre celé hospodárstvo,” dodal P. Piešťanský.

Bratislavské letisko pokračuje v pozitívnom trende

Letisku M. R. Štefánika v Bratislave sa aj v úvode roka 2025 darí pokračovať v pozitívnom trende z vlašajška, ktorý letisková spoločnosť ukončila v zisku prvýkrát po 16 rokoch. Za prvé štyri mesiace, od januára do apríla tohto roka, odbavilo bratislavské letisko spolu 421 248 cestujúcich, čo je o 18 percent viac ako v rovnakom období minulého roka. Od začiatku roka letisko zaznamenalo viac ako sedem tisíc letov. Ako informovala hovorkyňa bratislavského letiska Veronika Demovičová, pozitívne štatistiky potvrdzujú aj výsledky z apríla, kedy počet letov dosiahol 2 166, čo predstavuje medziročný nárast o tri percentá.

Atraktívne lety

„V počte cestujúcich sme v apríli dosiahli najvyšší aprílový výsledok za posledných šesť rokov – 147 441 odbavených cestujúcich, čo predstavuje nárast až o 24 percent v porovnaní s aprílom 2024,“ informoval generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Letiska M. R. Štefánika Dušan Novota. K rastu podľa Novotu významne prispel dopravca Pegasus Airlines. V polovici mája uplynul prvý rok priameho leteckého spojenia z Bratislavy do Istanbulu a Antalye. Dopravca zároveň ponúka aj nadväznú lety do ďalších tureckých miest vo vnútrozemí, ako aj do krajín Blízkeho východu. Najviac cestujúcich smerovalo z Bratislavy v apríli do Londýna, Alghera, Hurgady, Milána a na Maltu. K rastu prispeli aj nové linky do Gdanska, Bari a na letisko Miláno-Malpensa, ktoré od apríla prevádzkuje Ryanair.

Nákladná preprava

V oblasti nákladnej prepravy letisko v prvom štvrtroku vybavilo spolu 4 423 ton carga, čo znamená medziročný rast o 65 percent. Letecká preprava nákladu v apríli vzrástla medziročne až o 86 percent na 1 673 ton. Najväčším nákladným prepravcom je spoločnosť European Air Transport Leipzig, ktorá zabezpečuje lety pre DHL. Menšie objemy prepravuje aj Pegasus Airlines. Podľa Medzinárodného združenia letísk ACI EUROPE patrilo Slovensko v prvom štvrtroku tohto roka medzi krajiny EÚ s najvyšším rastom počtu cestujúcich na letiskách, keď zaznamenalo medziročný nárast o 15,9 percent. Priemer Európskej únie pritom dosiahol štyri percentá. ●

Obmedzenia na D1 ešte pokračujú

Horná časť mosta v križovatke diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R1 pri Trnave prešla vlni komplexnou opravou. Tento rok sa bude realizovať sanácia mosta. Práce sa začnú v sobotu (17. 5.) a potrvajú približne dva mesiace. Informovala o tom mediálna komunikácia Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS). „Ide o jeden z najvýznamnejších mostov v danom regióne. Komplexná oprava prišla po štyroch dekádach a vďaka nej ďalšie dekády bude most slúžiť motoristom,“ uviedol podpredseda predstavenstva a prevádzkový riaditeľ NDS Rastislav Droppa. Od soboty budú prebiehať sanačné práce podhľadu nosnej konštrukcie, pilierov a krajných opôr pravého a ľavého mosta. Práce budú rozdelené do niekoľkých fáz, pričom v každej z nich budú zachované dva jazdné pruhy.

Dve fázy opráv

V prvej fáze budú práce prebiehať v pravom jazdnom páse diaľnice D1, v pripájanom pruhu Trnava - Žilina a odbočovacom pruhu Bratislava - Trnava. Odbočenie z diaľnice R1 na diaľnicu D1 v smere Trnava - Trenčín bude riešené vyznačenou

obchádzkovou trasou na križovatku Vlčkovce. Pripojenie z diaľnice D1 na diaľnicu R1 v smere Bratislava - Trnava bude zachované. „Práce sa budú realizovať zároveň aj v ľavom jazdnom páse diaľnice D1, v odbočovacom jazdnom pruhu smer Žilina - Nitra. Odbočenie z diaľnice D1 na R1 smer Žilina - Nitra bude riešené obchádzkovou trasou. Všetka doprava bude presmerovaná na križovatku Modranka s vyznačením obchádzkovej trasy. Pripojenie z diaľnice R1 smer Nitra - Bratislava bude zachované,“ priblížili diaľničári.

V druhej fáze sa práce uskutočnia v prvom jazdnom páse diaľnice D1, v rýchlom a v pravom pruhu a súčasne aj v ľavom jazdnom páse diaľnice D1, v rýchlom pruhu. V oboch jazdných pásoch budú vetvy a obchádzkové trasy v rovnakom režime ako v prvej fáze. „V tretej fáze budú práce prebiehať iba v ľavom jazdnom páse diaľnice D1 v dvoch stredných pruhoch. Odbočenie z diaľnice D1 na R1 smer Žilina - Nitra bude riešené obchádzkovou trasou. Všetka doprava bude presmerovaná na križovatku Modranka s vyznačením obchádzkovej trasy. Pravý jazdný pás diaľnice D1 bude bez obmedzenia,“ doplnili. ●

Prvý dopravný PPP projekt bilancuje

rovnaní s jazdou po starej ceste I/65 ponúka v priemere 10-minútovú úsporu času spolu s nižšou spotrebou paliva. Rýchlostná cesta výrazne zlepšuje efektivitu cestovania, čím posilňuje svoj strategický význam v dopravnej sieti Slovenska tým, že poskytuje rýchlejšie, bezpečnejšie a cenovo dostupnejšie trasy.

Bezpečnejšia cesta

Počet nehôd so zraneniami klesol z 19 v roku 2023 na len 7 v roku 2024, do istej miery aj vďaka investíciám do bezpečnostných opatrení. Tie zahŕňajú kamery na detekciu vozidiel v protismere a bezpečnostné kampane pre všetkých účastníkov cestnej premávky. Ďalšie investície sa uskutočnili v rámci kampane hlavnej údržby, počas ktorej Via Pribina dokončila rekonštrukciu 52-kilometrového úseku rýchlostnej cesty R1 smerom na Banskú Bystricu vrátane severného obchvatu a kľúčových križovatiek v meste. Obnovená vrchná asfaltová vrstva je odolnejšia a celých 40 000 ton odstráneného asfaltu bolo plne recyklovaných v miestnych závodoch. Napriek rozsiahlym prácam zostala cesta otvorená a prístupná takmer po celý čas. Úplná modernizácia diaľnice Via Pribina by mala byť ukončená do roku 2026, čo predstavuje jej najvýznamnejšiu modernizáciu od roku 2011, kedy bola verejnosti sprístupnená. ●

Spoločnosť Via Pribina, koncesionár rýchlostnej cesty R1 Via Pribina, prvého projektu verejno-súkromného partnerstva s Ministerstvom dopravy SR, predstavila svoje výsledky za rok 2024, v ktorých poukazuje na rastúcu úlohu rýchlostnej cesty v regionálnej a hospodárskej mobilite, neustály pokrok v oblasti bezpečnosti a posilnené iniciatívy v oblasti udržateľnosti.

Rast dopravy

V roku 2024 zaznamenala Via Pribina na rýchlostnej ceste 15,8 mil. vozidiel, čo predstavuje 6% nárast v porovnaní s rokom 2023 (14,9 mil. vozidiel).

Doprava dosiahla vrchol v auguste, keď diaľnicou prešlo viac ako 1,5 milióna vozidiel.

Tieto údaje potvrdzujú zásadnú úlohu Via Pribina pri cestovaní na dovolenku aj pri každodennom dochádzaní do práce, keďže v po-

Menej áut na Prístavnom moste

Za posledné dva mesiace ubudlo na bratislavskom Prístavnom moste viac ako 40-tisíc ťažkých nákladných vozidiel. Vyplýva to z medziročného porovnania intenzity nákladnej dopravy za marec a apríl. Po marcovom zákaze tranzitu nákladných vozidiel nad 7,5 tony v smere zo západu na Trnavu cez Prístavný most je tak hlavné mesto v priemere odbremenené o ďalších 650 ťažkých nákladných áut denne. Investície do rozšírenia D1 a prepojenia D1D4 tak nepomáhajú len dopravcom či osobným vozidlám. Zohrávajú významnú úlohu pre všetkých obyvateľov Bratislavy. Odklonenie najmä kamiónov z Prístavného mosta znamená vyšší komfort pre Bratislavčanov, nižší hluk a menej emisií z dopravy. Samotná výstavba prináša aj dočasné obmedzenia, na konci dňa však celý región získa dlhodobé kvalitné dopravné riešenie.

Obchvat vyzerá reálnejšie

Okrem novej vetvy v smere z D4 na D1 sa pred pár dňami odovzdala do užívania aj vetva Zlaté Piesky – Jarovce, ktorá zabezpečila napojenie z D1 na obchvat D4. Nová vetva zjednodušuje život najmä obyvateľom východnej časti hlavného mesta, ktorí sa môžu omnoho komfortnejšie napojiť na obchvat Bratislavy. Takisto skracuje cestovný čas tranzitujúcim nákladným vozidlám. Ešte tento rok bude odklonený tranzit z Prístavného mosta aj v opačnom smere, teda od Trnavy na západ. K tomuto kroku dôjde po otvorení dôležitej diaľničnej vetvy Trnava – Jarovce. Podľa aktuálneho harmonogramu prác na križovatke D1D4 by motoristi mohli mať túto vetvu k dispozícii už v lete. Národná diaľničná spoločnosť predpokladá, že po otvorení vetvy obchvat mesta absorbuje viac než tisíc nákladných vozidiel denne. ●

ELEVATE prepojí vedu a prax

Ministerstvo dopravy SR, Slovenská akadémia vied, Slovenská pošta, hlavné mesto Bratislava a ich technologický partner DiusAi v máji 2025 podpísali memorandum o porozumení, ktorým oficiálne iniciatívu ELEVATE. Jej nosnou myšlienkou je vytvoriť funkčný ekosystém, ktorý prepojí verejnú správu, samosprávu, podnikateľské prostredie a akadémiu, zabezpečí jednoduchšie testovanie autonómnych technológií, podporí slovenských inovátorov a prispeje ku kvalitnejšiemu životu v mestách.

V rámci pilotných projektov chce ELEVATE identifikovať výzvy pre bezpečné zavedenie autonómnej dopravy na Slovensku a urýchliť legislatívne procesy jej implementácie do reálneho života.

Ciele projektu

Projekt podporí rozvoj šikovných riešení "Made in Slovakia" a pritiahne špičkových vývojárov, mladých vedcov a investorov. Bratislava a Slovensko by sa tak mohli zaradiť medzi európske centrá umelej inteligencie, vrátane inovatívnej autonómnej mobility. Príkladom konkrétnych výziev, ktorým sa bude platforma venovať, patrí napríklad potreba zmeny súčasných predpisov, ktoré obmedzujú drony na prevádzku výlučne v dohľade operátora — čo je pri záchranných akciách v horskom teréne prakticky nemožné dosiahnuť. Napriek kvalitnej novej leteckého zákona v roku 2025, ktorá otvorila pilotné možnosti operácií mimo dohľadu (BVLOS) pre špecifické účely, zostáva nasadenie autonómnych dronov v reálnej prevádzke limitované. Ich príčina bude skúmaná v kontrolovaných i reálnych podmienkach. Podobne chýbajú jasné pravidlá týkajúce sa zodpovednosti v prípade kolízií autonómnych vozidiel s majetkom alebo ľuďmi. Nevyhnutné je tiež zavedenie jednotnej evidencie a schvaľovanie autonómnych systémov, ich integrácia do dopravného priestoru, riešenie ochrany osobných údajov a etických otázok spojených s automatizovaným rozhodovaním bez toho, aby prílišná regulácia brzdila zavádzanie a vývoj moderných dopravných prostriedkov. Súčasťou práce zainteresovaných strán sú aj pilotné testovania autonómnych vozidiel a dronov na kontrolovaných polygónoch i v reálnej doprave v Bratislave, Košiciach a vo Vysokých Tatrách.

Príklad aplikovaného výskumu

Projekt ELEVATE koordinuje Ministerstvo dopravy SR, ktoré pripravuje transpozíciu

európskej legislatívy do slovenského práva a zároveň riadi legislatívu a evidenciu slovenskej dopravy.

„Slovensko nesmie zaostáť za svetovým tempom inovácií a platforma ELEVATE je našou šancou pripraviť moderné a bezpečné pravidlá pre budúcnosť slovenskej dopravy,“ uviedol minister dopravy Jozef Ráž.

„Slovenská akadémia vied sa snaží byť na čele vedeckého poznania nielen v základnom ale aj aplikovanom výskume. Ten vedie k tak potrebným inováciám, ktoré posúvajú krajiny k ekonomickej prosperite. Autonómna doprava je dnes témou a Slovensko, ako automobilová veľmoc, nemôže zaostávať. Aj preto venuje SAV mimoriadnu pozornosť tejto téme. Radi sa zúčastňujeme na iniciatíve ELEVATE a veríme, že naša expertíza bude prínosná v oblasti vývoja autonómnych technológií,“ uviedol Pavol Šajgalík, predseda SAV. Technologickým lídrom projektu je slovenská platforma DiusAi, ktorá zabezpečuje vývoj autonómnych systémov a zároveň investuje do testovania a infraštruktúry.

„Ak má Slovensko zostať súčasťou sveta, ktorý technológie nielen prijíma, ale aj tvorí, musí sa aktívne zapojiť a udržať krok s vývojom. ELEVATE je príležitosť, ako systematicky prepájať štátnu správu, vedu, samosprávu a súkromný sektor do jedného funkčného celku. Tento projekt vnímam ako dôležitý krok k tomu, aby sa inovatívne technológie, ktorým sa v DiusAi dlhodobo venujeme, mohli prakticky uplatniť. Verím, že Slovensko si môže udržať krok s vyspelým svetom, ak spojíme expertízu, spoluprácu a odvahu konať,“ povedal zakladateľ DiusAi Patrik Tkáč.

Autonómne doručovanie

Slovenská pošta sa do projektu zapojí testovaním praktických aplikácií autonómnej logistiky v rámci miest. V spolupráci s hlavným mestom Bratislava bude v mestskej časti Staré Mesto testovať autonómne robotické vozidlo TwinswWheel, vyrábané vo francúzskom Toulouse, určené na doručovanie zásielok. „Autonómne doručovanie je odpoveď na

výzvy, ktorým čelí každá moderná logistická spoločnosť – rastúce náklady, dostupnosť pracovnej sily a potreba ekologickej prevádzky. Autonómne vozidlá nám umožnia zásadne zefektívniť logistiku, najmä v peších zónach miest a pri preprave zásielok na krátke vzdialenosti,“ vyhlásil generálny riaditeľ Slovenskej pošty Vladislav Kupka.

Hlavné mesto Bratislava poskytne pre projekt praktickú podporu poskytnutím testovacích prostredí a spolupráce na konkrétnych prípadoch využitia autonómnych technológií v meste, napríklad pri testovaní autonómnych vozidiel Slovenskej pošty či osobných autonómnych áut.

„Autonómna doprava a všetky technológie s tým spojené sú veľmi perspektívnou oblasťou rozvoja aj z hľadiska jej využitia pre verejnú dopravu, kvalitnejší život a čistejšie mesto. Zároveň sú dôležitou témou pre inovácie a talent, ktorý na vývoji bude pracovať. Pritiahnuť do mesta investície, podporiť technologické firmy a pripraviť sa na technológie budúcnosti je súčasťou stratégie mesta,“ povedal na stretnutí s novinármi hlavný stratég mesta Ján Mazúr.

Harmonogram hlavných míľnikov

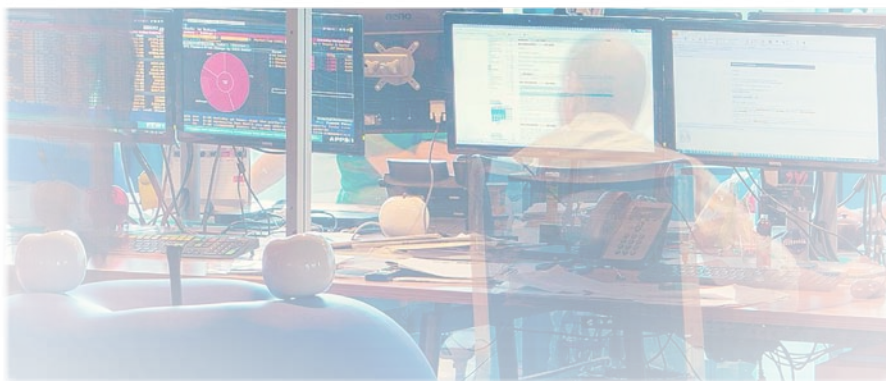
K pilotným projektom iniciatívy ELEVATE patrí testovanie autonómneho robotického vozidla TwinswWheel v reálnych podmienkach s doručovaním skutočných zásielok v bratislavskom Starom Meste, ktoré sa začne v júli. Prvým spoločným krokom partnerov iniciatívy je vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti (feasibility study), ktorá definuje pilotné projekty využitia autonómnej mobility a zároveň identifikuje potenciálne prekážky, hlavne legislatívne a technologické, tak, aby mohla byť autonómna mobilita bezpečne testovaná a následne spustená do živej prevádzky. V treťom štvrtroku 2025 bude nasledovať testovanie autonómnych vozidiel v rámci uzavretých polygónov a v reálnej cestnej premávke a vo Vysokých Tatrách tiež testovanie autonómnych dronov zamerané na vyhľadávanie a záchranu osôb v horskom prostredí. ●

Trhy veria v šťastný koniec obchodnej vojny

Finančné trhy veria, že colná vojna bude mať „happyend“, keďže očakávajú, že Biely dom uzavrie sériu obchodných dohôd s viacerými kľúčovými partnermi vrátane Číny a EÚ, čo zlepšuje perspektívy rastu americkej a svetovej ekonomiky. Trhovní hráči predpokladajú, že americká hospodárska politika bude v nasledujúcom období viac racionálna a menej (seba)deštruktívna po excesoch jej šéfa Donalda Trumpa na začiatku jari. V tomto kontexte sa nedali zaskočiť ani ostatnými vyjadreniami Trumpa, ktorý pohrozil uvalením 50-percentných ciel na EÚ či obvinil Čínu z nedodržiavania ostatného colného prímeria. Obchodníci veria, že všetky tieto kroky predstavujú len akýsi „slovný folklor“ s cieľom vytvoriť tlaky na protistranu a zlepšiť vyjednávaciu pozíciu.

Akciové trhy

V ostatných týždňoch vo všeobecnosti prichádzalo k jej deeskalácii colnej vojny. Trhy sa preto nedali zaskočiť ani opäť kontroverzným slovníkom amerického prezidenta Donalda Trumpa, ktorý sa vyhrážal EÚ uvalením 50-percentných ciel. Obchodníci to vnímali len ako snahu USA o vytvorenie tlaku na Brusel s cieľom zlepšiť si vyjednávaciu pozíciu ohľadne obchodných rokovaní a nie ako reálnu hrozbu, čo sa napokon aj potvrdilo. Len pár dní po tomto zdvihnutom ukazováku Trump konštatoval, že vidí pokroky v rokovaní. Trhy neskôr v priebehu týždňa potešilo, že federálny súd pre medzinárodný obchod zablokoval uplatňovanie recipročných amerických ciel (oznámených 2. apríla), keď tvrdil, že Trump prekročil právomoci, kde legislatíva mala prejsť cez Kongres. Na druhej strane však pozastavenie tohto rozsudku odvolacím súdom obchodníkov príliš neznervóznilo. Ku koncu mesiaca pritom spôsobilo len minimálne predajné tlaky obvinenie Donalda Trumpa, že Čína nedodržiava colné prímerie dohodnuté vo Švajčiarsku a čínska kritika obmedzenia vývozov technológií na vývoz čipov s USA. Sentiment na trhoch zlepšovalo aj zverejnenie lepších ako očakávaných firemných kvartálnych výsledkov čipového kráľa Nvidia so solídnym výhľadom. Aj preto sa index S&P 500 posunul nad 5 900 bodov a nachádza sa kúsok od historických maxím, keď si v minulom týždni pripísal necelé dve percentá. Európske akcie sa takisto posunuli nahor do blízkosti historických maxím, pričom nemecký index DAX ich už prepísal.

Dlhopisové trhy

Napriek konštruktívnej nálade na trhoch výnosy na dlhopisových trhoch na oboch brehoch Atlantiku klesali. Desaťročný americký výnos zatváral mesiac nižšie o 10 základných bodov na úrovni 4,4 percenta, pričom krátky koniec výnosovej krivky takisto klesol o približne 10 základných bodov na 3,9 percenta. Špekulácie na trhu hovoria, že to môže súvisieť s koncomesačným rebalansom investorských portfólií a čiastočne to ide na vrub určitého upokojenia nervozity okolo udržateľnosti amerických verejných financií, čo môže súvisieť aj so zlepšením perspektív amerického hospodárskeho rastu pri deeskalácii obchodného chaosu. Desaťročný nemecký výnos spadol za minulý týždeň približne o sedem základných bodov a končil obchodovanie na úrovni 2,5 percenta. Jednak sledoval vývoj v USA, jednak výnosy tlačila nadol ustupujúca inflácia pri slabosti ekonomického rastu.

Komoditné trhy

Na ropnom trhu pokračovalo pokojné obchodovanie v úzkom cenovom pásme bez väčších výkyvov. Komodita si pripísala druhý týždeň po sebe mierne straty, keď odovzdala približne 1,5 percenta, čo posunulo severoamerickú zmes WTI pod 61 dolárov a európsky benchmark Brent pod 64 dolárov.

Vývoj okolo colnej vojny obchodovanie zásadne neovplyvňoval. Trh sa naďalej sústreďoval predovšetkým na ponukovú stranu ropnej rovnice, teda na víkendové rozhodnutie združenia OPEC+ o zvýšení ťažby, kde sa obával, že by mohla byť väčšia ako predpokladaných 411-tisíc barelov od júla. To vytváralo pred víkendom tlaky na pokles cien komodity. Samotný kartel napokon podľa očakávaní rozhodol o treťom navýšení ťažby, respektíve redukcii ťažobných škrtov, v rade o 411-tisíc barelov dennej ťažby. To znamená, že od apríla zvýšil ťažbu už o takmer 1,4

milióna barelov denne napriek zhoršujúcim sa prognózam rastu dopytu po komodite. OPEC+ jednoducho cieľi na rast svojho klesajúceho trhového podielu spolu s potrestaním nedisciplinovaných členov na čele s Kazachstanom a Irakom, ktorí ťažili nad pridelené kvóty. Aktuálne vzniká na trhu previs ponuky nad dopytom v odhadovanom objeme okolo dvoch miliónov barelov, čo sa pretavuje do rastu zásob a môže čoskoro tlačiť nadol ceny ropy pod 60-dolárovú métu. Nad touto métou zatiaľ držia ropu sezónny rast dopytu počas prichádzajúcej letnej motoristickej sezóny, skutočnosť, že väčšina členov OPEC+ aktuálne ťaží na hranici výrobných kapacít (a ďalší rast ťažby bude náročné doručiť), ako aj očakávania, že Spojené štáty by mohli začať od augusta dopĺňať ropu do svojich strategických zásob.

Zlato koncom mesiaca zaknihovalo straty vo výške dvoch percent a končilo tesne pod 3300-dolárovou métou, a to napriek poklesu dlhopisových výnosov. Na trhoch panovala vo všeobecnosti konštruktívna nálada, čo znižovalo dopyt po bezpečí. Zdá sa, že trhy očakávajú na konci dňa „šťastný koniec“ obchodnej vojny, kde sa Spojené štáty dohodnú na kompromisnom nastavení obchodných vzťahov s hlavnými obchodnými partnermi, pričom clá by mali byť pod 10 percentami.

Devízové trhy

Dolár sa voči euru konsolidoval okolo 113 dolárových centov, čo sú úrovne triapolročných miním. Americkej mene súčasne pomáha aj zlepšenie perspektív rastu americkej ekonomiky (v porovnaní s čiernym scenárom obchodnej vojny z úvodu apríla), kde trhy kalkulujú s prvým „cutom“ Fedu až na jeseň. Na druhej strane dolár je slabší ako na začiatku roka, keďže americká výnimčnosť (dynamický ekonomický rast s nadpriemerným zhodnotením amerických aktív) dostáva trhliny.

V minulom období boli vydané dva nové zákony a deväť zákonov, ktoré menia alebo dopĺňajú niektoré zákony.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vydalo oznámenie číslo 97/2025 Z. z. o sumách základnej sadzby za používanie súkromných motorových vozidiel na služobné účely. Podľa tohto oznámenia sa zvyšujú sadzby takto:

- a) 0,085 € pre dvojkoľosové vozidlá, trojkolesové vozidlá a štvorkolky (predtým 0,80 €),
- b) 0,296 € pre osobné vozidlá (predtým 0,281 €).

Uvedené sadzby platia od 1. júna 2025. V predchádzajúcom období boli takéto sadzby stanovené oznámením číslo 22/2025 Z. z. s platnosťou od 1. marca 2025.

Nový zákon, číslo 83/2025 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon s cieľom, aby všetky výrobky sprístupnené na trhu boli bezpečné, upravuje práva a povinnosti hospodárskych subjektov, pôsobnosť orgánov verejnej správy, dohľad nad dodržiavaním povinností podľa tohto zákona a osobitných predpisov, sankcie za porušenie povinností podľa tohto zákona a osobitných predpisov, vnútroštátnu spoluprácu pri výmene informácií o nebezpečných výrobkoch s Európskou komisiou a ostatnými členskými štátmi Európskej únie

a štátmi, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore. Zákon mení zákon číslo 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole, zákon číslo 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a zákon číslo 264/2022 Z. z. o mediálnych službách. Ruší zákon číslo 281/2023 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

Nový zákon číslo 86/2025 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje zabezpečovanie a poskytovanie ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, predbežné vykonávanie programu ochrany a vykonávanie programu ochrany, kontrolu dodržiavania predbežného vykonávania programu ochrany a kontrolu dodržiavania programu ochrany, medzinárodnú spoluprácu pri ochrane svedka. Tento zákon mení a dopĺňa zákon číslo 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, zákon číslo 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a zákon číslo 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Ruší zákon číslo 256/1998 Z. z. o ochrane svedka.

Novely zákonov

(názvy zákonov sú skrátené)

Zákon číslo 80/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, Zákon číslo 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení EÚ

na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákon číslo 82/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene ďalších troch zákonov.

Zákon číslo 84/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 391/2020 Z. z. o teste proporcionality v oblasti regulácie povolani a ktorým sa mení a zákon o rokovanom poriadku NRSR.

Zákon číslo 85/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

Zákon číslo 87/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 310/2019 Z. z. o Fonde na podporu športu.

Zákon číslo 98/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších troch zákonov.

Zákon číslo 104/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, napríklad zákon o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Zákon číslo 109/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby. ●

Hypotekárny trh oživa

Pokles úrokových sadzieb od jesene minulého roka zvýšil na Slovensku dopyt po úveroch na bývanie. Vyšší dopyt sa prejavil v postupnom zrýchlení medziročného rastu nových hypoték na 4,7 % v apríli tohto roka, čo je najvyššia hodnota od septembra 2023. Konštatuje to Národná banka Slovenska (NBS) v aktuálnej Správe o finančnej stabilite.

„Môžeme potvrdiť, že ten nárast je prítomný a je pomerne dynamický. Hlavne od tretieho kvartálu 2024, keď nám začali klesať sadzby, tempo úverov sa nám zrýchlovalo... Nie sú to také dynamické nárasty, ako sme videli v rokoch 2019 až 2021, ale ten trh oživa, to vidíme,“ uviedol v pondelok na tlačovej konferencii k zverejnenej správe riaditeľ odboru finančnej stability NBS Marek Ličák.

Pokles úrokových sadzieb

Dominantným faktorom je podľa neho vždy vývoj úrokových sadzieb. Minuloročný pokles sadzieb Európskej centrálnej banky (ECB) postupne vplýval na dlhodobé trhové sadzby a následne aj na úročenie hypoték.

„V apríli sadzby na nové úvery dosiahli v priemere asi 3,9 %. Ďalší vývoj je veľmi ťažké odhadnúť, ale minimálne, čo diskutujeme s ľuďmi z trhu, zdá sa, že to tempo znižovania už pravdepodobne nebude také významné, ako sme videli doteraz,“ priblížil Ličák.

Druhým dôležitým faktorom, ktorý vplýva na hypotekárny trh, je podľa neho pomerne dobrá finančná situácia domácností. „Napriek tomu, že sa zvykneme sťažovať, hovoriť o tom, ako sa situácia zhoršuje, tie čísla nám ukazujú, že je pomerne dobrá. Nielen makročíslo, ale vidíme detailne finančnú situáciu domácností, ktoré majú úver a tá situácia vonkoncom nie je zlá,“ zhodnotil.

Ceny bytov rastú

Poukázal na to, že podobný vývoj zaznamenali aj ceny nehnuteľností. Rast cien bytov bol v apríli na úrovni okolo 12 % a tento nárast bol pomerne plošný na celom Slovensku. Dôvodom sú rovnako klesajúce úrokové sadzby a pomerne dobrá finančná situácia domácností. „Očakávame, že tieto trendy môžu ešte pokračovať, ale dôležitý bude vývoj úroko-

vých sadzieb ako pre hypotéky, podobne aj pre trh nehnuteľností,“ avizoval Ličák.

Centrálna banka sa vo svojej správe venovala aj vplyvu starnutia obyvateľstva na hypotekárny trh. Keď totiž bude na Slovensku menej mladých ľudí, prejaví sa to aj na dopyte po hypotékach. „Očakávame, že v horizonte desiatich rokov by nám mohol počet nových hypoték klesnúť až o štvrtinu. To sa prirodzene prejaví na pomalšom raste úverov. Tak isto sa to prejaví na tom, že portfólio úverov, ktoré banky držia vo svojich bilanciách, zostarne,“ vysvetlil Ličák s tým, že v horizonte 15 rokov budú podľa odhadov NBS ľudia nad 45 rokov tvoriť viac ako polovicu hypotekárneho portfólia bánk.

„Neznamená to automaticky nejaké výrazné zmeny alebo riziká pre finančnú stabilitu, ale minimálne je to trend, ktorý spôsobí alebo prinesie nové výzvy alebo riziká hlavne pre riadenie úverového portfólia,“ doplnil riaditeľ odboru finančnej stability NBS. ●

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich vzdelávacích aktivít tieto konferencie, semináre, workshopy a tréningy:

Vzdelávacie aktivity

5. jún 2025

Nový stavebný zákon č. 25/2025 Z.z.

Seminár

Lektor: Mgr. Ivan Poruban

16. jún 2025

Inovačná polhodinka

Zoom stretnutie

Iné aktuálne ponuky

Vystavovanie ATA karnetov – unifikovaný colný dokument pre tranzit a dočasný dovoz tovarov do tretích krajín bez cla

Osvedčovanie o pôvode tovaru – služby pre zjednodušenie Vášho zahraničného obchodu

Klub podnikateľov Bratislavskej regionálnej komory a **Klub mladých podnikateľov** – tematické klubové stretnutia členov BRK SOPK

Sledujte nás aj na FACEBOOKU

Bratislavská regionálna komora SOPK:

<https://www.facebook.com/ba.sopk.sk/>

Sledujte nás aj na LINKEDIN

Bratislavská regionálna komora SOPK:

<http://bit.ly/linkedinbrksopk>

INCOTERMS

Pre každého, kto sa zaoberá medzinárodným obchodom, je k dispozícii odborná publikácia INCOTERMS 2020. Odborná publikácia je určená pre manažérov medzinárodného obchodu, odborníkov z colnej praxe, logistiky a zasielateľstva, bankovníctva, študentov a iných účastníkov, ktorí realizujú, alebo sa podieľajú na realizácii obchodných prípadov s tovarom na tuzemskom, ako aj medzinárodnom trhu. Používatelia iste ocenia dvojjazyčnosť tejto publikácie. Pôvodný oficiálny anglický text výkladových pravidiel MOK Incoterms® 2020 a jeho oficiálny slovenský preklad v zrkadlovom usporiadaní pomôže pri orientácii v spleti odborných výrazov. Veľmi pohodlný a praktický formát A5 obsahuje 310 strán a v publikácii nájdete odpovede na každý obchodný prípad. Veríme, že publikácia pomôže všetkým, ktorých problematika medzinárodného obchodu zaujíma. Bilingválnu publikáciu INCOTERMS 2020 môžete kúpiť priamo v našej regionálnej komore.

Bližšie informácie:

Telefón: 02/48291524 – Ing. Branislav Koukal

E-mail: branislav.koukal@sopk.sk

Bojujeme za vás

SOPK posúdila v rámci legislatívneho procesu tieto návrhy:

- predbežnú informáciu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- návrh vyhlášky Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva obrany Slovenskej republiky č. 116/2024 Z. z. o požadovaných študijných odboroch a učebných odboroch stredného vzdelania, požadovaných študijných odboroch vysokoškolského vzdelania na výkon funkcie a o požadovanej odbornej spôsobilosti na výkon niektorých odborných činností v štátnej službe profesionálnych vojakov;
- návrh zákona Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa zákon č. 215/2021 Z. z. o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- návrh zákona Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Viete, že...?

V EÚ platia nové pravidlá DPH pre MSP

Dôležité aktualizácie týkajúce sa **nového systému DPH pre MSP**, ktorý nadobudol účinnosť **1. januára 2025**. Touto iniciatívou sa zavádza zjednodušený rámec DPH pre malé podniky v celej EÚ, ktorý pomáha zmierňovať regulačné zaťaženie a uvoľňuje nové cezhraničné príležitosti.

Hlavné výhody systému DPH pre MSP:

- **Oslobodenie oprávnených MSP od DPH:** Podniky môžu predávať tovar a služby bez účtovania DPH, čím sa zníži zložitosť prevádzky.
- **Zjednodušená registrácia:** Jednotný postup registrácie v domovskom členskom štáte podniku umožňuje podnikom uplatňovať oslobodenie od DPH v iných členských štátoch.
- **Zmiernenie povinností týkajúcich sa dodržiavania predpisov:** MSP môžu v závislosti od členského štátu využívať konsolidované štvrťročné výkazníctvo a zjednodušené faktúry.

Oprávnenosť a flexibilita:

Systém sa vzťahuje na malé podniky so sídlom v EÚ, ktorých celkový ročný obrat vo všetkých 27 členských štátoch nepresahuje 100 000 EUR. Podniky musia spĺňať aj vnútroštátne prahové hodnoty stanovené členským štátom (členskými štátmi), v ktorom (ktorých) majú v úmysle uplatniť oslobodenie od DPH.

Podniky z krajín mimo EÚ nie sú oprávnené. Účasť v systéme je dobrovoľná, čo MSP umožňuje prispôbiť ho svojim potrebám.

Nástroje a podpora pre MSP:

Na podporu podnikov pri prechode na nový systém spustila Európska komisia **portál DPH pre MSP**, ktorý zahŕňa tieto zdroje:

- Podrobnosti o vnútroštátnych prahových hodnotách a ich uplatňovaní v jednotlivých krajinách.
- Informácie, ktoré podnikom pomôžu určiť ich oprávnenosť.
- Centralizovaná databáza na overovanie čísel s príponou EX vydaných MSP v rámci systému.

Do výplatného termínu

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom,
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu,
- prevod finančných prostriedkov mesačného prídelu do sociálneho fondu.

**02.06.2025, pondelok,
namiesto 31.05.2025, sobota**

- splatnosť mesačného preddavku na daň z príjmov právnických a fyzických osôb u daňovníka, ktorého daň vypočítaná za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 16 600 eur. Výška preddavku je 1/12 z vypočítanej daňovej povinnosti,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za predchádzajúci mesiac,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či ide o peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie o vybraných príjmoch oslobodených od dane ustanovených týmto zákonom, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii, o daňovom bonuse a o daňovom bonuse na zaplatené úroky.

**09.06.2025, pondelok,
namiesto 08.06.2025, nedeľa**

- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu,
- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu,
- preddavok na zdravotné poistné platiteľa dividend za poistenca, ktorý mal minulý mesiac príjem z dividend.

**16.06.2025, pondelok,
namiesto 15.06.2025, nedeľa**

- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb za predchádzajúci mesiac a oznámenie správcovi dane v súlade s rozhodnutím správcu dane,
- odvod dane z príjmov vyberanej zrážkou za predchádzajúci mesiac, predložiť výkaz o zrazení a odvedení dane a zaplatiť daň.

25.06.2025, streda

- povinnosť podať daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty platiteľom dane a v rovnakej lehote zaplatiť daň ak je zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac,
- povinnosť podať súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre daňového zástupcu za zastúpených dovozcov Daňovému úradu Bratislava,
- povinnosť podať kontrolný výkaz elektronickými prostriedkami za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré je povinný podať daňové priznanie. Platiteľ nie je povinný podať kontrolný výkaz za zdaňovacie obdobie, za ktoré podáva daňové priznanie, v ktorom nie je povinný uviesť žiadne údaje o plneniach, alebo je povinný uviesť len údaje o dodaní tovaru oslobodeného od dane alebo údaje o dodaní tovaru a súčasne v ktorom neuvádza údaje o odpočítaní dane alebo uvádza len odpočítanie dane,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre platiteľa DPH, ktorý dodal tovar s oslobodením z tuzemska do iného členského štátu osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte alebo premiestnil tovar oslobodený od dane do iného členského štátu na účely svojho podnikania, alebo ktorý sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ, alebo odoslal alebo prepravil tovar v režime call-off stock, alebo tovar, ktorý bol odoslaný alebo prepravený v režime call-off stock, bol vrátený do tuzemska,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za predchádzajúci mesiac pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi DPH, ak im vznikla povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť pre platiteľa a prevádzkovateľa daňového skladu, oprávneného príjemcu, ktorý opakovane prijíma minerálny olej v pozastavení dane z iného členského štátu podať colnému úradu daňové priznanie a zaplatiť daň. Daňové priznanie je povinný podať aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla,
- povinnosť oznámiť colnému úradu množstvo cigariet uvedených do daňového

voľného obehu na území SR za predchádzajúci kalendárny mesiac v členení podľa obchodného názvu cigariet, ceny cigariet uvedenej na kontrolnej známke a podľa počtu kusov cigariet v spotrebiteľskom balení cigariet,

- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie k dani z tabakových výrobkov za predchádzajúci kalendárny mesiac platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma tabakové výrobky v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie k dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma alkoholický nápoj v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac prevádzkovateľom liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia a malým samostatným pivovarom a v rovnakej lehote zaplatiť daň.

30.06.2025, pondelok

- splatnosť preddavku na daň z príjmov daňovníka, právnickej alebo fyzickej osoby, ktorej posledná známa daňová povinnosť presiahla 5 000 eur a nepresiahla 16 600 eur, vo výške 1/4 poslednej známej daňovej povinnosti,
- splatnosť mesačného preddavku na daň z príjmov daňovníka, právnickej alebo fyzickej osoby, ktorej daň vypočítaná za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 16 600 eur. Výška preddavku je 1/12 z vypočítanej daňovej povinnosti,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za predchádzajúci mesiac,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či ide o peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie o vybraných príjmoch oslobodených od dane ustanovených týmto zákonom, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii, o daňovom bonuse a o daňovom bonuse na zaplatené úroky,
- Splatnosť odvodov sociálnej poisťovni, odložených z dôvodu poklesu tržieb za mesiac február 2022.

vz •

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Bratislavská regionálna komora

Podpora a ochrana podnikania v tuzemsku a v zahraničí

- *Informačné služby*
- *Networking*
- *Zahranično – obchodné vzťahy*
- *Poradensko – konzultačné služby*
- *Vzdelávacie aktivity*
- *Rozhodcovský súd*
- *Legislatívna činnosť*
- *Spolupráca so samosprávou*

since 1850

<https://sopk.sk/ba>